

علم حقوق

مقایسہ قوانین مجسمہ و بکری

ہر آی نشر اول نور

مؤسس و صاحب

کرمیہ مبعونی : محمد عارف

~~~~~

مندرجات

قانونیولاسیونلر : صدر اعظم حق پاشا حضرتی ، مجملہ جزا و برک
برحق مبدر ، بوقسہ بوجبوریت میدر ؟ بروسہ استیفاف اعضاستدن بیامین فرید —
سب و شتم ، قبح و ذم یانیہ بدایت اعضاستدن یا قوسامی دولت عثمانیہ
مصادمہ حقون و روما حقون ، قوزانہ دعوی وکیلارندن قسططین جیچیلکی —
انکلتزہ پارلمنتوسلا ، طوائفی ، محمد عارف قوانین جدیدہ دن اصول محاکمات
حقوقیہ قانونی مجلس مبعوثانک اوچنچی دورہ اجتہای خلاصہ مذاکرات و مقرراتی

فیاتی : ۱۰ غروش

درسعادت

طنین مطبعہ سی

۱۳۲۷

قوانین جدیدہ عثمانیہ دن اصول محاکمات حقوقیہ قانونی

ذیلی

اصول محاکمہ حقوقیہ قانون موقتک بعض موادی مقامہ قائم اولیٰ اوزره ذیل
قلمہ آلتوب مجلس اعیان ومبعوثانجه تعدیل قبول وتصدیق اولنان وصرعیت احکامه
بالاستیذان اراده سنیہ جناب بادشاهی شرفتملی بیوریلان مواد قانونیه صورتیدر :

برنجی فصل

صلاحیت حقنہ در

ماده ۱ . — ذمہ واموال منقولہ متعلق دعوالردن طولانی مدعی بولنان
طرف مدعی علیہک دائمی ویا موقت اقامتکاهنک ویا خود مرکز معاملتک
بولندینی ویا دعوایہ سبب اولان تعہدک اجرا قلمہ جنی موقع ویا خود بوتعہدک
وقوع بولندینی محل ایلہ اول تعہد مقابلندہ آلتان مالک تسلیم ایدلیدی محل
بر ایسہ اول محاکمیدن هر قعیسندہ ایستر ایسہ اقامہ دعوی ایدہ بیلور . شو
قدرکہ عین دعوادہ مدعی علیہ متعدد اولدینی حالہ مدعی بونلردن برینک
اقامتکاهی محکمہ سندہ دعواسنی رؤیت ایدیرہ بیلور .

بعض تعہدات ومقاولاتک حین عقدندہ آریجہ بر اقامتکاه اختیار اولنش
ایسہ نظر اولور : اقامتکاه تعینندن مقصد یا لکنز بر طرفی الزام ایتک ایسہ
تعہدات ومقاولات مذکورہ دن منبعث دعاویدہ دیگر طرف مخیردر . دیلرسہ
متعہد مذکورک اقامتکاه اصلینک ودیلرسہ بروجہ بالا تعین اولنان اقامتکاه
اختیارینک بولندینی محل محکمہ لرندن برندہ رؤیت دعوی اولنفسنی طلب
ایدہ بیلور . فقط اقامتکاه اختیاری تعینندن مقصد هر ایکی طرفی الزام ایتک
ایسہ او حالہ تعہدات مذکورہ دن منبعث دعاوینک اقامتکاه اختیارینک بولندینی
محل محکمہ سندہ رؤیتی طلب وادعایہ هر ایکی طرفک حق اولور .

شرکا بینندہ امور شرکتدن متولد دعوالر معاملات شرکتک تصفیہ سی

ختم بولنجهیه قدر شرکتک مرکز معاملات اولان محل محکمه سنده کوریلور .
اشخاص ناکه طرفدن شرکت علیه اقامه اولان دعوالر دخی تصفیه معاملاتک
ختمندن برسنه صکره قدر عینی محکمه ده باقیلور . مع هذا بر شخصک ویا
بر شرکتک مرکز تجارتندن ماعدا محال مختلفه ده شعبه لری بولندینی حلاله
اشبو شعبه دن بریه اولان معاملاتدن طولانی کرک اول شعبه نک وکرک مرکز
تجارتک تابع بولندینی محل محکمه سنه مراجعت اولته بیلور .

بر تاجرک ویا بر شرکت تجاریه نک افلاسنه متعلق دعاوینک بردن زیاده
محکمه ده رؤیتی هیچ بر صورتده جائز اولمایوب بوکجه دعاوی مفلسک
تجارتکاهی محکمه سنده و متعدد تجارتکاهلری ویا شعبه لری بولندینی تقدیرده
یا لکز مرکز اتخاذ ایش اولدینی تجارتکاهک بولندینی محکمه ده رؤیت اولتور .
اموال غیر منقولیه متعلق ملکیت و تصرف دعوالری بولندقلری محل
محکمه سنده فصل رؤیت اولتور . سبب واحددن منبعث متعدد اموال غیر
منقولیه تعلق ایدن دعوی اموال مذکورده نک بولندینی محللردن هر هانکی
برینک محکمه سنده اقامه اولته بیلور .

بر جرمندن منبعث حقوق شخصیه دعواسی محاکم حقوقیه ده اقامه اولتوق
ایستلیدیکی تقدیرده مدعی علیهک اقامتکاهی ویا موقوف بولندینی ویا خود
اول جرمک وقوع بولندینی محل محاکم حقوقیه سندن برنده اقامه اولته بیلور .
بر دعوایه متعلق مصارف محاکمه واجرت وکالتدن متحدث اختلافات اساس
مسئله نی رؤیت ایدن محکمه ده فصل ایدیلور .

ایکنجی فصل

تبلغات ابتدایه بیاننده در

ماده ۲ . — افلاس دعوالری مستکنا اولوق اوزره قابل استیناف اولان

بالجمله دعاوی حقوقیه وتجاریه ایچون محاکم ابتدائیه ده محاکمه اجرائی طرفین متخصمین بیننده اول امرده تبلیغات تحریریه وقوعه متوقفدر .

ماده ۳ . — تبلیغات تحریریه ماده آتیه ده معین اولدینی اوزره ادعا ومدافعہ یی متضمن مستدعیات ایله بونلرک دلائل ویناتی تشکیل ایدن اوراق وسندات صورتلرینک طرفینه تبلیغ ایدلمسندن عبارتدر .

ماده ۴ . — مدعی طرفندن ویریلان اساس دعوی عرضحالیه لایحه واوراق ثبوتیه نک وبونلرک مفرداتی مین پوصله نک اصللری ، محکمه وطرفینک اسملرینی ودعوانک اقامه اولندیغی سنه ایله قید نومروسی حاوی خصوصی بر دوسیه درونسده منتظماً اوزرینه صره ایله نومرو وضع اوله رق بالحفظ محکمه دن مصدق صورتلری مدعی علیه تبلیغ اوله جقدر . مدعی علیه دخی اشبو صورتلرک کنديسنه تبلیغی تاریخندن اعتباراً نهایت اون کون ظرفنده بالایحه جواب اعطا ومدافعاتنک دلائل ویناتی تشکیل ایدن اوراق ایله صورتلرینی وبونلرک مفرداتی مین پوصله یی محکمه قلمنه تودیع ایده جک ومحکمه جه اوراق مذکورده نک اصللری کذلک وجه مشروح دوسیه میاننده وضع اولنوب محکمه دن مصدق برر قطعه صورتلری مدعییه تبلیغ اوله جقدر . خصمنک اشبو جوابنامه سنه قارشی بر هفته ظرفنده مدعی طرفندن جواب ویریه جکی کبی مدعی علیه دخی اشبو لایحه جوابیه ایله مربوطاتنک تبلیغندن اعتباراً کذلک بر هفته ظرفنده اعطای جوابه صلاحیتی اوله جقدر . بر دعوا ده مدعی ومدعی علیه متعدد اولدینی حالده هر برینه آری آری صورت تبلیغ ایدیه جکدر . صورتلر اصحابی طرفندن محکمه قلمنه ویریه جکی کبی اشبو تبلیغات ایچون بر کونا خرج ولایحه لرک اصل وصورتلرنده واوراق ثبوتیه نک صورتلرندن قیدیه وخرج تصدیق التمه حق وشو قدرکه مصارف ضروریه اختیارینه مجبوریث حاصل اولان یرلرده مباشرک مصارف ضروریه سی استیفا ایدیه جکدر .

ماده ۵ . — طرفیندن هر هانکیسنک دعوی وکیلی اولیوبده بالذات تبلیغات تحریریه ایفا سنه ده غیر مقتدر بولندیغی حالده ضبط کاتبه بالمرأجه هیئت

حاکم شدن برینک حضوریه ادعا و مدافعه سی ضبط و تحریر ایتدیرمکه و اوراق ثبوتیه سی تودیع ایلکه مجبوردر .

بو حالده اشو ضبطنامه ایله اوراق مودوعه محکمه قلمنده دوسیه میاننده حفظ اولنه رق بر صورت مصدقه سی بلاخرچ کندیسنه اعطا و صورت ثانیه سی دیگر طرفه تبلیغ اولنور . طرفینک متقابلاً ضبط کاتبنه مراجعتله جوابلری ضبط ایتدیرمسی ایچون ویریه جک مهلتلر و ضبطنامه صوتلرینک طرزتبلیغی ماده سابقهده معین قواعد تابعدر .

ماده ۶ . — تبلیغات ایچون تعیین اولنان مدتلر عنداللزوم تمديد اولنور . فقط بو حالده محکمه نك اسباب موجب مقبوله بیان ایتمی و کیفیتی اجرای تبلیغات متضمن ورقه نك ظهرنده ویا حاشیه سنده تصریح ایلمی لازمدر .

ماده ۷ . — مواد مستعجلهده ویا بسیط اولان خصوصاتده تبلیغات تحریریه اصوله محل اولمدینی مدعی طرفندن درمیان ایدیلوبده محکمه جه قناعت حاصل اولدینی تقدیرده یالکمز دعوی عرضحالی و اوراق ثبوتیه صورتلرینک تبلیغله بالا کتفا مدعی علیه درحال جلب اولنه جنی کبی مواد سائرده دخی ادعا و مدافعه ضمنتده ایلک دفعه تعاطی قلنان اوراق محکمه جه کافی کوریلور ویا طرفین انلر ایله اکتفا ایتدکلرینی بیان ایدرلرسه دیگر تبلیغات محل قلماز .

ماده ۸ . — مواد سابقهده محرر مستدعیات و لوايح ویا ضبطنامه ایله اوراق مربوطه سی و صورتلری طرفین ویا وکیللری جانبندن امضا ایدلک لازمدر .

ماده ۹ . — مواد سابقه موجبنه اقتضا ایدن تبلیغات ویا ضبط دعوی مثللو معاملات تحریریه نك اجرا واکالندن صکره طرفیندن برینک طلب شفاهیسی اوزرینه محکمه کندیلرینی دعوت ایله اصولی دائره سنده دعوانی رؤیت و حکم ایدیه یله جکی کبی طرفیندن بری محکمه جانبندن ویریلان مهلت ظرفده لازم کلن جوابنامه سی اعطا ایتدیکی حالده دخی دیگر طرفک اوراق موجوده اوزرینه اجرای محاکمه ضمنتده خصمنی محکمه یه جلب ایتدیرمکه صلاحیتی واردر .

مدعی علیه دعوت واقعیه اجابت ایلدیکی حالده بشنچی ماده موجبنه

مدافعه سنی هیئت حاضرین بری حضورنده محکمه ضبط کاتبه ضبط استدیروب مدعی موافقت ایلدیک تقدیرده او کونده مرافعه به شروع ایدیلجک ومع هذا مدعینک مدافعه ضبطنامه سنک کندوسنه تبلیغی ضمانتده محاکمه نك يوم آخره تعلیقنی طلبه صلاحیتی اوله جقدر .

ماده ۱۰ . — طرفین متخاصمینک دردنجی ماده موجبنجه یکدیگرینه تبلیغ استدیربه جکلری اوراق :

اولا ادعا ومدافعه به سبب اتخاذ اولنان تعهدات و وقایعی یعنی ذات دعوی ومدافعه نك مبنی علیهی اولان مواد وحادثاتی ،

ثانیاً ادعا ومدافعه به اساس اولان صور ثبوتیه بی ،
ثالثاً مدعینک مطالبات اصلیه وفرعیه سنی و مدعی علیک وظیفه و صلاحیت وسائر مثللو مدافعه به متعلق اعتراضات ایله بالجمله اصلی وفرعی مطالبات ومدافعاتی ،

رابعاً طرفین جانبندن اشبو اصلی وفرعی ادعالری رد ایچون استناد اولنان علل واسباب ومواد قانونیه بی ، آیری آیری فقره لرله محتوی اوله جقدر .
کرك انشای محاکمه کرك ضبط کاتبلری معرفتیه تنظیم اولنان ضبطنامه لرده دخی ترتیب مشروحه رعایت اولنه جقدر .

ماده ۱۱ . — هیئت محکمه دوسیه ده مرتب اولان اوراق دعوائی تدقیق ومطالعه استدکدن صکره محاکمه ایچون معین اولان کونده طرفین لاجل المحاکمه چاغریله جق و اوراقک تکرار قرائته لزوم کورلمز و طرفیندن بری جانبندن طلب وقوع بولماز ایسه اوراق مذکوره تکرار قرائت ایدیلیرک مدعاسنی بیان ایله ایضاح و اثبات ایتک ومطالبات اصلیه وفرعیه سنی و صور ثبوتیه سنی درمیان ایتک اوزره مدعی به ویا وکیلته سوز ویریله جقدر . بونی متعاقب مدعی علییه ویا وکیلته سوز ویریلیرک بوده کافه مدافعاتی یعنی اصلی وفرعی وبالجمله اعتراضاتی ودفعنی بلا اقطاع بیان وایضاح ایله جقدر . ایکنجی دفعه سوز مدعی به ویریلجک و اوده خصمنه مقابله جواب ویره جقدر . کذلک بو جوابه قارشی نله ایتک ایچون ایکنجی دفعه اوله رق مدعی علییه سوز ویریله جقدر وذات

مسئله‌نك ايجابنه كوره بوحال تكرر ايديهيله جكدرد . مرافعه ائساننده طرفينك صدر داخلنده كي سوزلرينك هيچ بروجهاه كسيلمسنه مساعده اولئيه جكدرد . رئيس محكمه ويا رئيسك مساعده سيله اعضادن هر برى دخی طرفينك افادات ولايحه لرند مېهم براقلمش ويا تماميله ايضاح ايديله مەمش اولان ويا مسئله‌نك تنويرينه خدمت ايدمە جكي اكلاشيلا نقاط حقنده طرفندن استيضاحاتده بولنه سيله جكدرد . ضبط كاتي تعاطي ايديلن لايحه لر ويا ضبط ايتدیرلمش اولان افادە لر خارچنده درميان ايدلمش اولان افادات ايله اقرار ويا دعوا دن فراغت كي ذات محكمه تأثیری اوله جقي بياناتی رئيس محكمه نك امر و اخطاری اوزرينه ضبط ايدمە جك و محاكمه نك ختاميله برابر ضبطنامه بعدالقرائه مندرجاتی طرفينجه بالتصديق هيئت محكمه جانبندن امضا قلمه جكدرد .

ماده ۱۲ . — طرفين متخاصميندن برى تبليغات تحريريه ايچون محكمه دن ويزيلن مهل طرفنده خصمه تبليغ ايتدیرمديكي اوراق ثبوتيه ني مرافعه شفاهيه ائساننده ابراز ايدرسه محكمه نك اوراق مذكوره ني قبول ايتمه مكه صلاحيتي اوله جكدرد . شوقدر كه اوله ابرازينه امكان ويا محل اولمديغنه ويا عدم ابرازی برعذر صحيحدن نشأت ايتديكنه محكمه جه قناعت حاصل اولديغني حالده اوراق مذكوره نك قبولي مجبوريدر . بو قیيل اوراقك قبوله قرار ویرلدیكي حالده طلب وقوعنده برای تبليغ محاكمه تأخير اولنه جكدرد .

ماده ۱۳ . — كرك تبليغات ابتدائيه ضمنتده تعاطي اولئان لايحه لرده و كرك محكمه حضورنده هرايكي طرف ادعا و مدافعه نك اصلني تبديل و تغيير ايتمه مك شرطيله تنقيص و تعديل ايدمە بيليرلر . فقط هيچ برسبب و بهانه ايله تزديد ايدمە مزلرلر . شوقدر كه اقامه دعوا دن صكره دعواي اصليه نك فرعي اولمق اوزره فائض و ضرر وزيان كي خصوصاتك دعواي اصليه يه ضم علاوهمسي جائز اولوب مطالب واقعه موافق قانون كورلدیكي تقديرده دعواي اصليه ايله معاً رؤيت و حكم اولئور .

ماده ۱۴ . — هر نوع اعتراضات ابتدائيه دخی داخل اولديغني حالده كافه مدعیات و مدافعاتك طرفينجه بردن محكمه يه بيان ايدلمسي شرط

اولوب نقساط مختلفه سی حقننده آیری آیری قرار لر طلب اولته ماز . انحق محکمه جه خصومت و مرور زمان و وظیفه و صلاحیت کبی دعوانک اساسه کیریشم کمترین رؤتی طرفین حقننده نافع کوریلن احوالده محکمه ده ایلری سوق ایدیلوب لازم کلن قرار اعطا اولته بیلور . شوقدر که اساس دعوی حقننده قرار اتخاذای رؤیت محاسبیه و اهل خبره تدقیقاتنه و منازع فیهک کشفنه متوقف کوریلن احوالده اول امرده تدقیقاتنک ویا کشفیاتنک اجراسنه ویمین توجهی اقتضا ایدن احوالده یمینک توجهنه قرار ویریلیر . وبونلرک اجراسندن صکره اساس دعوایه حکم اولتور . ضرر و خسار دعواسنده لدی الایجاب کشفیات لازمه بعدالاجرا ادعا اولنان ضرر و خسارک اساساً وارد اولوب اولمدیغنه قرار اعطا وبعده مقدار تضمیناته حکم ایدیلور .

ماده ۱۵ . — حکم قرار طرفینک لایحه لرنده ایراد ایدیلن کافئه مدعیات و مدافعاتک هر بری حقننده اسباب رد و قبولی متضمن آیری آیری فقره لری و استناد ایدیلن مواد قانونیه یی محتوی اوله رق رئیس ویا اعضای محکمه دن بری طرفیندن تجریر و زیری امضا اولتدقدن و مخالف اعضا واریسه اسباب مخالفتلری کندی خط دستلریله ضبطامه زیرینه تحشیه اولته رق کذلک امضالریله تصدیق ایدلد کدن صوکره بالذات رئیس محکمه طرفیندن قرائت ایدلمک صورتیه علناً تفهیم اولته جق و بوصورتله تحت امضایه آلتیمان حکملرک تفهیمی جائز اولیه حقدر . اشبو شرائطک عدم ایفای حائده حکم واقع کأن لم یکن عد ایدیلوب هیئت محکمه علیهنده معامله انتباهیه اجرا قلنه حقدر .

ماده ۱۶ . — ختام محاکمه نیک تفهیمندن اعتباراً نهایت اون کون ظرفنده بالذا کره لازم کلن حکمک اعطا و تفهیمی مجبوریدر . عکسی تقدیرده هیئت محکمه حقننده معامله انتباهیه اجرا اولتور .

ماده ۱۷ . — تبلیغات ابتداییه سی اصولنه توفیقاً جریان ایدن بر محاکمه اوزرینه صادر اولان اعلانات حکم وقراری ویرن محکمه نیک

عنوانیله طرفینک و وکیللرینک اسم و شهرت و صنعتلرینی و تابعیت اجنبیهده بولسانلرک صفت تابعیتلرینی و محل اقامتلرینی و دعوانک نهدن عبارت اولدیغنی و تعاطی اولتان اوراقک ماهیتیله امضا و تاریخلرینی و مدعی عمومی استماع ایدلمش ایسه خلاصه مطالعاتی و محکمه نك دعوائی مذکورهده متعلق اعطا ایلدیکی قراری و بوقرارک مستند اولدیغنی علل و اسبابی ایله مواد قانونیه یی محتوی بولنه حق و وزیر ی محکمه نك مهریله مختوم و رئیسک امضاسیله ممضی اوله جقدر . قرار تفهیمندن صکره اعلامک محکمه قلمندن تنظیم و اعطاسی کیفیت کی هیچ بر بهانه ایله نهایت ایکی هفته یی تجاوز ایتمه جقدر . عکس حالده محکمه رئیس ایله باش کاتب و ضبط کاتبی حقدنه معامله انتباهیه اجرا قلنور .

اوجنجی فصل

معاملات غیاییه دأردر.

ماده ۱۸ . — حکم غیابینک صورت اعطاسی و حکم غیابی علیهنده اعتراضک طرز اجراسی حقدنه اصول محاکمه حقوقیهده معین اصول و شرائط کماکان محفوظ و یالکمز وکیل مسخر نصب و تعیینی اصولی ملقادر شو قدرکه اثبات مدعان اظهار عجز ایدن مدعینک طلبیه عندالاعتراض مدعی علیک یمیندن نکولنه تعلیقاً حکم اعطا اولنه جقدر .

ماده ۱۹ . — محاکم ابتدائیه و استینافیهدن صدور ایدن حکم غیابیلر علیهنده اولباده کی اعلامک محکوم علیه لک ذاتلرینه و یا اقامتگاهلرینه تبلیغی تاریخندن اعتباراً اون بش کون ظرفده اعتراض علی الحکم اوله بیلور . اعتراض استدعاسی حکمی و یرن محکمه یه یا خود معترضک بولدیغنی محل محکمه سنه و یریه بیلیر . شق ثانیده اعتراض استدعاسی محکمه قلمنجه قید

اوله رق اوراق متفرعه سی و خرج رسوميله برابر در حال حکمی ورن محکمه ریاسته کوندریلور . شو قدر که اعتراض استدعاسنک اعطا اولدینی محکمه ایله معترضک بولدینی محل بیننده کی مسافه یه نظراً بهر آلتی ساعته قدر مدت ایچون بر کون ضم وعلاوه اولتور .

ماده ۲۰ . — محاکمدن غیاباً ویریلن حکملر دخی احکام وجاهیه مثللو لازم الاجرادر . فقط اجرای موقت قرارینی متضمن اولیان احکام غیابیه علیه اعتراض اولدیفه دائر وثیقه ابراز ایدلدیکی صورتده اعلامک اجرایی تأخیر اولتور .

ماده ۲۱ . — معترض اعتراض استدعاسيله برابر لایحه مقابله سنی واوراق شویه سنی محکمه قلمنه تودیع ایدرک بونلرک بر صورتی خصمه تبلیغ ایتدیردکن ودر دنجی ماده وجهله تبلیغات تحریریه جریان ایلدکن صکره محاکمه وجاهیه به مباشرت ایدیلور .

دردنجی فصل

محاکمات استینافیه حقننده در

ماده ۲۲ . — محاکم ابتدائیه دن قابل استیناف اولمق اوزره کرک غیاباً وکرک وجاهاً صدور ایدن اعلامات مدت استینافیه سی استیناف محکمه سیه مستأنفک بولدینی محل بیننده کی مسافه یه نظراً بهر آلتی ساعت قدر مدت ایچون بر کون ضم وعلاوه اولمق اوزره اعلام مستأنفک بهک محکومک ذاته ویا اقامتگاهنه تبلیغی تاریخندن اعتباراً اوتوزکوند مدت اعتراض ظرفنده وریله جک استیناف عرفحاللری دخی قبول اولتور . استیناف استدعاسی استیناف محکمه سنه ویا خود مستأنفک بولدینی محل محکمه سنه وریله بیلور . شق نائیده استیناف استدعاسی محکمه قلمنجه قید اوله رق اوراق متفرعه سی وخرج رسوميله برابر در حال استیناف محکمه سنه کوندریلور .

ماده ۲۳. — استیناف ایچون اصول محاکمه حقوقیه ده معین اولان اصول و شرائط کماکان محفوظدر . شوقدر که کفالت سندی رپنه محکمه استینافیه جه تقدیر اولته حق مبلغ محکمه وزنه سنه تودیعی و کفالت ایچون تعیین اولتان مقدار اوزرینه قیداً عهده تصرفده بولتان اموال غیر منقوله سنه حجز وضعی صورتیه تأمینات اعطاسی جائزدر .

استدعاده ایچه دیپوزیتوسی تعهد ایدلدیکی صورتده محکمه جه اول امرده بونک مقداری تعیین ایدیلوب وزنه تودیعی مبین علم و خبر صورتی دیگر اوراقله معاً مستأنف علیه تبلیع اولته جقدر .

استدعا دعوائی رؤیت ایده جک اولان استیناف محکمه سنک غیری بر محکمه یه ویرلش ایسه محکمه مذکوره دیپوزیتو ایچه سنک مقداری تقدیر و رسوم سائره ایله برابر اخذ وعائد اولدینی استیناف محکمه سنه ایصال ایده جقدر . مع مافیه عائد اولدینی استیناف محکمه سنک اشبو کفالت ایچه سی و تأمینات حقنده کی قراری اعتراض وقوعنده تعدیله صلاحیتی اوله جقدر شوقدر که محکمه تعدیل حقنده کی قرارینک انفاذی ایچون مستأنف اون بش کونی تجاوز ایتمه مک اوزره بر مهل اعطا ایده جک و مهل مذکور مرورنده تعدیل قراری انفاذ ایدلدیکی حالده استیناف استدعاسی رد اولته جقدر .

استیناف ایدن طرف استیناف عرضحالنه اعلام ابتدائی ایله بدایه تعاطی اولتان اوراق و لواحق و یا دعوی و دافع دعوی ضبطنامه لری صورتلرینی ربط ایتک لازمدر .

ماده ۲۴. — محکمه استینافیه جه حکم ابتدائیک اصول و قانونه موافق اوله رق اعطا ایدلدیکی تحقق ایدرسه اعتراضات و اسباب استینافیه تک اسباب ردیه سی برر بر بیان واره اولته رق حکم مذکور تصدیق اولتور . بالعکس استیناف اولتان اعلامده شکلا و یا اساساً نواقص و مغایر قانون معاملات و حکمملر موجود اولدینی تقدیرده تدقیقات اجراسیله نقصانی اکمال و اصلاح ایدلدکن صکره بالذاکره نواقص و خطیثات مذکوره نتیجه حکمه تأثیر ایتماش و حکم اساس اعتباریله موافق قانون بولنمش اولدینی حالده بدایت اعلامی کذلک تصدیق اولتور . آنحق اکمال و اصلاح ایدیلان نواقص و معاملات نتیجه حکمه تأثیر

ایتمش و یا خود حکم واقع ذاتاً مغایر قانون بولنش اولدینی حالده اعلام ابتدائی قرار واحده قسماً و یا تماماً بالفسخ اعطای حکم اولتور .

ماده ۲۵ . — اشبو ذیلک فصل نالشنده محرر اصول و معاملات غیایه محاکم استینافیه ده دخی جاریدر .

ماده ۲۶ . — لایحه نك تعاطیسندن صکره مرافعات و مذاکراتک صورت اجراسی و اعلامک تنظیم و اعطاسی حقنده اشبو ذیل موجبجه محکمه ابتدایه ده جاری اصول محکمه استینافیه ده دخی جاری و معتبردر .

بشنجی فصل

اعاده محاکمه دائردر .

ماده ۲۷ . — اعاده محاکمه ایچون تعیین اولتان اسباب :

اولا بر محکمه ابتدایه و یا استینافیه دن بر دعوی حقنده اعلام ویرلدکن صکره طرفینک ذات و صفتلری تبدل و تغیر ایتمدیکی و ادعالری اسکی دعوالرندن عبارت بولندینی و الحاصل او اعلامه مغایر مجدداً بر اعلام صدورینه قانوناً سبب اوله بیله جک بر ماده ظهور ایتمدیکی حالده ینه او محکمه جه او اعلامک حکمی خلافتده حکم و قرار ویرلمسی ،

ثانیاً دعوانک انهای رؤیتده صاحب استدعانک خصمی طرفندن ظهور ایتمش و محکمه نك حکم و قرارینه تأثیری اولمش بر حیلنک وقوع بولمسی ،

ثالثاً حکم و قراره اساس اتخاذاولنش اولان اوراق و سندانک بعدالحکم ساخته اولدینی اقرار و یا اثبات اولنش بولمسی ،

رابعاً حکمه مدار اولوب خصمی طرفندن کتم اولنش و یا ایتدیرلمش بعض اوراق و سندانک بعدالحکم محکمه یه ابراز اولنشی خصوصلرندن عبارتدر .

ماده ۲۸. — اعاده محاکمه مدتی استیفاف ایچون معین اولان مدتدر .
 بومدت ماده سابقه نك برنجی فقره سنده اعلامك تبلیغی تاریختدن و فقرات
 سائر سنده خصمك حیلہ سی و سندانك ساخته لکی تحقق ایندیکی و اوراق
 مکتومه نك اله چیرلدیکی کوندن اعتبار اولنور بوصوك اوچ سبیه مستد اولان
 اعاده محاکمه استدعالری اعلام محکمه تمیزدن مصدق اولسه دخی قبول اولنور.

آلتنجی فصل

تمیزه دائردر .

ماده ۲۹. — محکمه تمیز دعوائی علناً رؤیت و تدقیق ایدر طرفیندن
 هر هانکیسی استدعا سنده ویا لایحه سنده محکمه یه جلب اولغسنی طلب ایدر ایسه
 کون تعیین اولنور قیوم مذکورده طرفینک ویا خود مصدق وکیللرینک محکمه ده
 حاضر بولغسنی و عکس تقدیرده غیابنده تدقیقات تمیزیه یه مباشرت قلنه جغنی
 مبین تنظیم اولنان ورقه دعوتیه علی الاصول تبلیغ اولنور . طرفینک طلبلرینه
 بناء محکمه ده دعوت اولغلری ویرمش اولدقلری استدعا و لایحه لرده بیان اولنان
 افاده و اعتراضلری ایضاح ایچوند . بناء علیه یوم معینده طرفیندن حاضر
 بولنانلر مواجهه سنده وکیان اولدینی ویا خود اساساً جلب و دعوتلری یولنده
 طرفیندن بر طلب سبق ایتماش بولدینی تقدیرده غیابنده تدقیقات تمیزیه یه
 مباشرت اولنور شوقدر که طرفینک هیچ رسبیله مقررات تمیزیه یه قارشو اعتراضه
 وتصحیح قرار طلبنه صلاحیتی اولمه جقدر .

ماده ۳۰. — لایحه نك تعاطی سندن صکره مراعات اجرایی حقنده
 اشبو ذیل موجبجه محکمه ابتدائی و استیفافیه ده مرعی اصول محکمه تمیزده ده
 جاری و کفالت حقنده استیفافیه قبول اولنان اصول دخی معتبردر .

یدنجی فصل

تعیین مرجع و نقل دعوی حقیقه در

ماده ۳۱. — مدعی و مدعی علیه وجهت دعوی و مدعا به بر اولدینی و دعوی ایکی محکمه حضورنده دردست رؤیت بولندینی و یا خود هر ایکی محکمه دعوانک وظیفه و صلاحیتی خارجنده اولدیفنه حکم ایتمدیکی تقدیرده بو صورتله حاصل اولان ایجابی و یا سلبی اختلاف مرجعک رفعی ضمننده طرفیندن هر بری عائد اولدینی محکمه سه تابع بدایت محکمه لری بیننده وقوع بولورسه او استیناف محکمه سه ؛ بالعکس آری آری استیناف محکمه سه تابع ایکی بدایت محکمه سی و یا خود بری بدایت ، دیگری استیناف و یا خود ایکی استیناف محکمه لری بیننده وقوع بولورسه تمیز محکمه سه مراجعت اولنور و تعیین مرجع استدعاسنک عائد اولدینی استیناف و یا تمیز محکمه سه اعطا ایلمدیکنی مشعر علم و خبر ابرار اولندقدده همان محاکمه نك تأخیری لازمدر . تعیین مرجع دعوالری مواد مستعجله دن اولوب استیناف و تمیز محکمه لرنده سائر دعوالردن اول برکونه شرط و مدته تابع اولیه رق و طرفین جلب ایدلیه رك بالتدقیق تحت قراره آلتفق اقتضا ایدر .

ماده ۳۲. — اسباب قانونیه دن ناشی محکمه نك تشکلی قابل اوله مامق و یا خود دعوانک او محکمه ده رؤیتی آسایش مملکتی اخلال اتمک احتمالی بولنق سیبیلرندن طولانی طوغریدن طوغری به مدعی عمومیلرک و یا خود برکونه شرط و مدته تابع اولیه رق احد طرفینک مراجعتی اوزرینه محکمه تمیزدن و بریله جک قراریه ایش اودرحده دیگر بر محکمه یه نقل اولنه بیلور . تعیین مرجع و نقل دعوی حصوصاتی محکمه تمیزک استدعا دائره سننده تدقیق اولنور .

سکزیجی فصل

مواد متفرقه بیانده در

ماده ۳۳. — هر نوع اوراق تبلیغی مبین مباشر طرفین بر تبلیغ مضبوطه سی تنظیم اولور. بر تبلیغ مضبوطه سنک صورتی تبلیغی اجرا ایتدیرن طرفه اعطا واصلی دوسیه میانه وضع اولفق اوزره محکمه قلمنه تودیع ایدیور. تبلیغ مضبوطه سی :

اولاً تبلیغ محل و تاریخ وقوعی ،

ثانیاً تبلیغ اجرایی طلب ایدن طرفک اسم و هویتیه هانکی محکمه طرفدن امراولدیغی ،

ثالثاً مبلغ الهک اسم و هویتی ،

رابعاً تبلیغ معامله سی بالفعل کیمه ایفایدیه بیلمش ایسه اونک اسم و هویتی ،

خامساً اوراق برر صورتی مبلغ الهیه تودیع ایدلمش اولدیغی ،

سادساً تبلیغ ایدیلن شخصک امضاسی ،

سابعاً تبلیغه وساطت ایدن مباشرک امضاسی محتوی اولفق لازمدر . عکسی

تقدیرده تبلیغ معامله سی کان لم یکن در .

کس دیسنه اوراق تبلیغ ایدیله جک شخص بولنه میوبده اقامتگاهنه تبلیغ اولفق لازم کلدیکی تقدیرده کندیسیله برلکده اقامت ایدن غائله سی افرادندن اون بش یاشنی اکمال ایش هرکیم بولنورسه اکا تودیع اوله رق تبلیغ مضبوطه سی امضا ایتدیریه جکدر . تبلیغدن امتناع و یا مضبوطه نك امضاسندن استکاف وقوع بولدیغی تقدیرده مباشر قریه و یا محله نك هیئت اختیاریه سندن لاقول ایکی کشتی استصحاب ایدرک شکل آتیده دیکر بر مضبوطه تنظیم ایده جکدر . بومضبوطه :

اولا هانکی کون وزره لاجل تبلیغ کیدلدیکنی .

ثانیاً تبلیغ اجراسنی طلبیدن طرفك اسم وهویتیه هانکی محکمه طرفندن امر اولندیغنی ،

ثالثاً مبلغ الیهك اسم وهویتي ،

رابعاً مباشرك اقامتگاهه دخولدن منع اولندیغنی ویا مضبطه نك امضاسندن استكاف ایدلديكنی ،

خامساً مضبطه نك بر صورتك مبلغ الیهك اقامتگاهی قیوسنه الصاق قلندیغنی ،

سادساً تبلیغ اولنق لازم كلن اوراقك محکمه قلمنه اعاده قلنه جغنی ،
سابعاً هیئت اختیاریه دن حاضر اولانلر ایله مباشرك امضالری
محتوی اولق لازمدر . هیئت اختیاریه دن کیمسسه بولنه مدینی ویا بولتوب ده
مباشرك دعوتنه اجابت ایلدکلی تقدیرده مباشر مبلغ الیهك یقین قومشولرندن
ایکی کشییه اشبو مضبطه یی امضا ایتدیره جکدر .

بوده قابل اوله مدینی حالده مباشر وقوع حالی مبین بر ضبط ورقه سیله
محکمه رئیسینه مراجعت ایده جك ومحکمه رئیسینی اشبو معامله نك ایفاسی
ضمننده مباشره ایکی کشی ترفیق ایده رك کیفیتی مذکور ضبط ورقه سی زیرینه
اشارت ایله جکدر .

بوصورتله تنظیم اولنان مضبطه نك صورتی تبلیغ اجراسنی طلب ایدن
طرفه اعطا اولنه جق اصلی اوراقی میانسه وضع اولنق اوزره محکمه قلمنه
تودیع ایدیه جکدر .

اشبو مضبطه نك تاریخی تاریخ تبلیغ عد ایدیه جکدر .

ماده ۳۴ . — اصول محاکمه حقوقیه قانوننك اون طقوزنجی ماده سی
موجبجه بر دعوی عرفه نك محکمه جه معامله قیدی نك اجراسنی او دعوانك
مبدائی تعینه اساس اولور .

ماده ۳۵ . — محاکم ابتدائیه واستینافیه و تمیزیه ده محاکمه ختام
ویریلوبده مذاکره سی وقت آخره تعلیق اولنان هر نوع مواده ده محکمه
رئیسلی مذاکراتك تسهیل ایچون هر بر دعوی اوراقی کندیسی دخی داخل

اولدینی حالده اعضا بیننده تقسیم ایده جک وهر بری امضالری تحتده اوله رق اوراق متعلقه سنه مراجعت کلفتدن وارسته اوله جق درجه ده تفصیلاتی وقرار محکمه یه اساس اوله جق اسباب موجه و نتیجه نی حاوی برقرار تنظیم ایتمک مجبور اوله جقدر . اشبو تقریرک اعلامه درجی لازم کیوب انجق اوراق دعوی دوسیه سنده حفظ اولتور .

ماده ۲۳۶ . — کرک بدایت ، کرک استیناف و کرک تمیز محکمه لرنده قرارلر اتفاق ویا اکثریت آرا ایله ویریلور . محکمه تمیزک حقوق واستدعا دائره لرنده تساوی آرا وقوعنده هیئت دیکر دائره دن بر اعضا جلب وعلاومه سیله تدقیقات ومذاکرات آنک حضورنده تکرار اجرا قنلور .

اکثریت قانونیه بدایت محکمه لرنده ایکی ، استیناف محکمه لرنده اوچ ، تمیز استدعا دائره سنده اوچ ، حقوق دائره سنده درت و تمیز هیئت عمومیه سنده اون بر رأیک اتفاق واجتماعدن عبارتدر .

ماده ۲۳۷ . — محاکمه نک اثنای دوامنده طرفیندن بری وفات ایدرسه آخر کونا معامله یه حاجت قالمق سزین طرف دیکرندن وقوع بولان طلب ومراجعت اوزرینه متوفانک ورثه سی با دعوتنامه محکمه یه جلب ایله محاکمه یه قالدینی نقطه دن باشلانیلهرق اصولی وجهله اجرا واکمال ایدیلور .

ماده ۲۳۸ . — بر دعوی حقنده صادر اولان اعلام یالکزر او دعواده طرفیندن اولانلرک ذات و شخصلری ویا مقاملرینه قائم اولانلر حقنده نافذ اولوب اشخاص سائریه سرایت ایده مز . شو قدرکه برینک محکومیتیه دیکر لرینک برائتی قابل تألیف وتوفیق اولیه جق درجه ده بینلرنده ارتباط قانونی بولتان متعدد اشخاص محکومه دن ولو یالکزر برینک عینی محکوم بهدن طولانی برائی حقنده استخصال ایندیکی اعلام حکمندن دیکر محکوملر دخی مستفید اولورلر .

ماده ۳۹ . — اصول محاکمه حقوقیه قانونسک الی طقوزنجی ماده سنده تعیین ایدیلن احوالده طرفینک اتفاقیله و اتفاق ایده مدکلری حالده محکمه قراریه بر ویا اوچ میز تعیین واتخاب اولتور .

ماده ۴۰. — اصول محاکمه حقوقیه قانوننك آلتش برنجی ماده سی موجبجه تعیین ایدلمش اولان حکملر بیننده تساوی آرا ظهورنده طرفین اوچنجی بر حکم تعیینه مجبوردرلر. امر تعیینده اتفاق ایده مدکلری حالده طرف محکمه دن تعیین اولتور.

ماده ۴۱. — اصول محاکمات حقوقیه قانوننك آلتش اوچنجی ماده سی موجبجه دعوائی رؤیت ایدن محکمه یه عائد معاملات کشفیه نك اجرایی خصوصی منازع فیهك بولندی قضا محکمه سنه حواله اولته بیلور. بوتقدیرده ماده مذکورده محرر قرارنامه منازع فیهك بولندی محل محکمه سی جانبندن تنظیم ایله طرفین حاضر اولدی حواله تسلیغ واوراده بولندقلری صورتده تبلیغ ایدلمك اوزره دعوائی رؤیت ایدن محکمه یه ارسال اولتور.

ماده ۴۲. — محکمه جه بر دعوانك اثنای رؤیتده طرفیندن برینك تحلیفه قرار وریلوبده یمین ایده جك کیمسه محل آخرده بولندی محل محکمه تحلیف ایدلمسی وکیلی طلب ایلدیکی تقدیرده شکل یمین دعوائی رؤیت ایدن محکمه جه بالتعین اجرایی خصوصی اول محل محکمه سنه حواله اولته بیلور بو صورتده دیگر طرفه بالذات ویا طرفدن مأذون قلندی شخصی تحلیفده حاضر بولنه جقدر.

ماده ۴۳. — اصول محاکمه حقوقیه قانوننك یوز اوتوزنجی ماده سنده محرر اسبابدن یالکنز اقراره مستنداً اعطا اولته جق اجرای موقت قرارلرنده محکمه محکوم لهدن کفالت ویا تأمینات اخذینه لزوم اولدیغنه قرار ویره بیلور.

ماده ۴۴. — اصول محاکمات حقوقیه قانوننك ایکی یوز آلتشنجی ماده سنده بیان اولندی اوزره احقاق حقدن استنکاف قضیه سنك اثباتی مشکی طرفدن مقاولات محرری واسطه سیله حکامه احقاق حق اولنسی ضمننده بر دفعه یه مخصوص واون کون مدتی متضمن اولق اوزره بر مخطره تبلیغی ایله اولور.

ماده ۴۵. — اصول محاکمات حقوقیه قانوننك ایکی یوز آلتش طقوزنجی ماده سی موجبجه شکایتك واهی وبی اساس اولدیگی اکلایلوبده مشکی نك

حقسز لغنه حکم اولئورسه آله جق جزای نقدی ایکی یوز غروشدن بیک غروشه قدردر .

ماده ۴۶ ، — اشبو مواد مذیلنه مک ماقبلنه درجه شمولی وجه آتی اوزره در :

اولاً محاکم صلاحیتی حقنده موضوع برنجی ماده قانونیه مک احکامی اشبو ذیلک نشرندن اول اقامه ایدیلان دعاوییه تشمیل اولنه ماز .

ثانیاً مذاکراتک صورت اجراسیله قرارک اصول تفهیمنه واعلامک تنظیم واعطاسنه عائد اولان ۱۴ ، ۱۵ ، ۱۶ ، ۱۷ نجی مواد قانونیه احکامی هنوز مذاکره سی اجرا ایدیلان بالمله دعاوییه تطبیق اولنه جقدر .

ثالثاً ۱۹ نجی ماده ده اعتراض علی الحکم ایچون تعیین اولئان اوش بوش کون مدت اشبو ذیلک تاریخ مرعیتندن اول تبلیغ ایدلش اولان اعلامات غیابیه تشمیل اولنه ماز .

رابعاً ۲۲ نجی ماده قانونیه ده استیناف ایچون تعیین اولئان اوتوز کون مدت اشبو ذیلک تاریخ مرعیتندن اول تبلیغ اولئان اعلامات ابتدائیه حقنده تطبیق اولنه ماز .

خامساً استیناف استدعاسنه ربطی لازم کلان اوراقه دائر ۲۳ نجی ماده مک فقره ثانیه سنده محرارحاکم اشبو ذیل قانونه توفیقاً اقامه ورؤیت اولئوب ویرلش اعلاملر علیهنده وقوعوبوله جق استیناف دعوالری حقنده تطبیق اولنه جقدر .

سادساً ۲۴ نجی ماده مک احکامی هنوز قراره ربط ایدلماش اولان بالمله استیناف دعوالرینه شامل اوله جقدر .

سابعاً ۲۷ نجی ماده قانونیه مک اسباب اعادهیه عائد احکامی انجق اشبو ذیله توفیقاً ویریه جک اعلاماته منحصردر .

ثامناً ۲۹ نجی ماده مک اصول تمیزه عائد اولان حکمی اشبو ماده سذیلهیه توفیقاً ویریه جک اعلاماته منحصردر . شوقدرکه اشبو ذیلک تاریخ مرعیتندن صکره ویه جک حکملر علیهنده تصحیح قرار ادعاسی مسموع اولیه جقدر .

تاسعاً ۳۱ و ۳۲ نجی ماده لرده مندرج نقل دعوی وتعیین مرجع خصوصری دردست رؤیت اولان بالجهله دعاوی حقنده قابل تطبیق در .

عاشراً تبلیغه دائر ۳۳ نجی ماده ده موضوع احکام قانونیه انجق اشبو ذیلک تاریخ مرعیتدن صکره اجرا قلنه جق تبلیغات حقنده تطبیق اولنه جقدر .
 حادی عشر استدعانک معامله قیدی سنک مبدأ دعوی اتخاذی حقنده کی ۳۴ نجی ماده قانونیه حکمی اشبو ذیلک نشردن صکره اقامه اولنه جق دعاوی یه شامل اوله جقدر .

ثانی عشر قبل المذاکره تقریر اعطاسنه دائر اولان ۳۵ نجی ماده قانونیه حکمی مذاکره سی اجرا واکمال ایدلمیان بالجهله دعاوی حقنده تطبیق ایدله جقدر .

ثالث عشر انای محاکمه طرفیندن برینک وفاتی وقوعنده جریان ایده جک اصول محاکمه عائد ۳۷ نجی ماده قانونیه حکمی دردست رؤیت اولان بالجهله دعاوی حقنده تطبیق اولنه جقدر .

رابع عشر اعلاماتک درجه حکم وتأثری حقنده ۳۸ نجی ماده قانونیه ده موضوع احکامک ماقبلنه شمولی اوله جقدر .

خامس عشر تمیز وحکم تعینه عائد ۳۹ و ۴۰ نجی ماده لر احکامی هنوز قراره ربط ایدلمیان بالجهله دعاوی ده تطبیق قلنه جقدر .

ماده ۴۷ . — اشبو ذیلک احکامی تاریخ مرعیتدن اول ویرلش اولان قرارلرک فسخ ویا نقضنه هیچ بر وجهله سبب اتخاذ اولنه ماز .

ماده ۴۸ . — اشبو ذیل در سعادته تقویم وقایعه و طشره لرده ولایات غزیه لریله یوم نثری داخل اولماق اوزره تاریخ نشردن اعتباراً طقسان بر کون صکره مرعی الاجرا اوله جقدر و اصول محاکمه حقوقیه قانوننک بو ذیله مخالف اولان احکامی مدت مذکور دنک انقضاسدن صکره مفسوخدر .

ماده ۴۹ . — عدلیه ناظری اشبو ذیل قانونك اجرای احکامنه مأموردر.

مجلس اعیان ومبعوثانده قبول اولتان اشبو لایحهك قانونیتی و قوانین دولته علاوهسنی اراده ایدرم .

۸ ربیع الآخر سنه ۱۳۲۹ و ۲۶ مارت سنه ۱۳۲۷

محمد رشاد

صدراعظم

عدلیه ناظری

ابراهیم صفی

نجیم الدین